

Referat

Mødedato: 1. december 2022
Mødetidspunkt: 15-17
Mødested: Naturskolen i Undallslund
Mødeleder: Eva Pinnerup
Referent: Carina Pilgaard
Mødedeltagere: Eva Pinnerup, Formand
Kurt Mosgaard, Næstformand
Jens Frydendahl, Danmarks Naturfredningsforening
Jørgen Buch, Danmarks Sportsfiskerforbund
Claus Bo Andreasen, Business Viborg
Christian Als, Dansk Skovforening Kronjylland
Jacob Adler Jensen, Landboorganisationerne
Elise Stilling, Friluftsrådet
Kirsten Marie Haugstrup, Dansk Ornitologisk Forening
Jeppe Bo Nielsen, Visit Aarhus
Tage Toft, Danmarks Jægerforbund
Hans Jørn Laursen, direktør for Teknik og Miljø
Thomas Damgaard, chef for Natur og Miljø
Alberte Klavsen, medarbejder i Plan, Strategi og Udvikling
Carina Pilgaard, medarbejder i Natur og Vand
Fraværende: Naturstyrelsen

Teknik & Miljø
Natur og Vand

Dato: 07-12-2022

Sagsnr.: 21/44239
Sagsbehandler: vpcpi

Det Grønne Råd for Viborg Kommune 2022

1. *Velkommen til Naturskolen i Undallslund ved Michael Winther, naturvejleder i Viborg Kommune*

Satellit af Naturskolen i Hald. Naturskolen for de 0-6-årige – den første i landet. Startet i 2015. Der er bålplads, madpakkehus, shelterplads samt geder, høns og mus - også til daglig glæde for offentlige gæster i skoven.

2. *Godkendelse af dagsorden*

OK. Ingen bemærkninger.

3. *Opfølgning på [referat](#) fra sidst*

Inddragelsesproces vedr. ny skovforvaltning efterspørges af DN.

4. Orientering om relevante emner fra Klima- og Miljøudvalget

Udvidelse af renseanlæg ved Bruunshåb og overførsel af spildevand fra den nordlige del af kommunen.

Byrådet har via Klima- og Miljøudvalget sendt forslag til Tillæg nr. 40 til Spildevandsplan 2019 i høring. Tillægget danner grundlag for, at renseanlæg beliggende i Ulbjerg, Skals, Bjerregrav, Løvel, Vammen og Fiskbæk kan nedlægges, samt overførsel af spildevandet fra de nedlagte renseanlæg til rensning på Viborg Centralrenseanlæg.

Lavbundsprojekt - Skals Å syd for Bjerregrav

Vi har fået statsligt tilsagn til at gennemføre en forundersøgelse, for at afklare om det er muligt at lave et lavbundsprojekt i oplandet til Skals Å sydvest for Bjerregrav samt om der er opbakning fra de berørte lodsejere. Projektet omfatter et undersøgelsesområde på ca. 650 ha fordelt på ca. 70 lodsejere. Projektet er frivilligt for disse lodsejere. Forslaget til udformningen af et lavbundprojekt i området forventes hovedsageligt at indeholde tiltag som lukning af afvandingsgrøfter, hævnning af vandspejlet i vandløbene indenfor projektområdet og overrisling med drænvand.

Der er desuden givet tilsagn til at gennemføre forundersøgelser af lavbundsprojekter flere steder. De enkelte projekter vil løbende blive beskrevet på hjemmesiden: [Søer, vandløb og vådområder - Viborg Kommune](#)

Vedtagelse af regional landskabsstrategi for Nørreådal

Byrådet har via Klima- og Miljøudvalget vedtaget den regionale landskabsstrategi "Nørreådalens fremtid". Strategien er også vedtaget i Favrskov og Randers Kommuner. Vi har nu en tværkommunal strategi, der dækker hele ådalen gennem de tre kommuner. Der er desuden udarbejdet en lokal landskabsstrategi for Nørreådal omkring Ø.

Strategierne har fokus på landskabet og emner som: Landbrug, natur, kulturhistorie, friluftsliv og vandets betydning. De indeholder en vision for ådalens fremtid, målsætninger og projektforslag.

Solcellepark ved Uhrevej, Karup

Klima- og Miljøudvalget påtænker at anbefale byrådet at godkende lokalplanen for et 270 ha stort solcelleanlæg ved Uhrevej, Karup. Forud herfor går en dialog med projektudvikler om lokal forankring af projektet.

Principper for prioritering blandt VE-anlæg i Viborg Kommune

Klima- og Miljøudvalget har vedtaget en række kriterier, som er definerende for, hvilke VE-anlæg vi vil igangsætte planlægning for. Kriterierne er: Komplette bioøkonomiske projekter (BioCirc og tilsvarende), Lokal forankring, Realisme, Modenhed, Geografisk Dækning, Energilandskaber, FN's 17 verdensmål (ansvarlig produktion), God Landbrugsjord

Christian, Dansk Skovforening, efterspørger en mere overordnet plan. "Som borger virker det tilfældigt, hvor vi får anlæg, og kapitalinteresserer bestemmer." Eva svarer, at vi mangler konkret at finde ud af behov både kvantitativt og i

forhold til distribution. Der er meget at prioritere også i forhold til anden anvendelse.

Hans Jørn supplerer: Politisk statsligt mål, der er ikke fordelt tal på kommuner. Vi har kommuneplanen, der beskriver, hvor vi ikke vil have anlæg, retningslinjer samt de omtalte prioriterede kriterier.

Tage, Danmarks Jægerforbund, spørger ind til om man får kompensation som nærmeste nabo. Alberte svarer, at kompensation er fastsat indenfor 200 m. Administreres af Energistyrelsen. Den Grønne Pulje administreres af Kommunen, og den pulje kommer et større opland til gode.

Prioriterede projekter i fase 1 (nov. 2022 – 2. halvår 2024)

I fase 1 planlægges for to solcelleparker ved henholdsvis Hejring og Karup Kartoffelmelsfabrik samt en vindmøllepark ved Sundstrup.

Ansøgningerne prioriteres, fordi de vurderes at have en høj grad af modenhed og realiserbarhed. Frem mod endelig igangsætning af planlægning for projekterne skal der dog være fokus på den lokale forankring, således at projekterne kommer berørte borgere, lokalsamfund og Viborg Kommune som helhed til gode. Der indhentes yderligere oplysning herom hos projektansøgere.

I fase 2 planlægges for to energiparker beliggende ved henholdsvis Tjele Langsø og Iglsø. Frem mod endelig igangsætning af planlægning for projekterne og i den videre udvikling af projekterne skal der være fokus på, hvordan projekterne bedst understøtter den samlede udbredelse af fjernvarme baseret på grønne energikilder i Viborg Kommune. Derudover skal der være et vedvarende fokus på, hvordan projekterne kommer berørte borgere, lokalsamfund og Viborg Kommune som helhed til gode.

Igangsætning af planlægning for en energipark ved Tjele

BioCirc har ansøgt om at etablere en energipark til produktion af grøn energi ved Tjele. Klima- og Miljøudvalget har indstillet til byrådet, at planlægning igangsættes, og at der afholdes borgermøde i Tjelecenteret den 8. februar.

Vildere Viborg 2.0

Klima- og Miljøudvalget har besluttet at videreføre indsatsen for at understøtte mere biodiversitet og et vildere Viborg gennem både formidling, understøttelse af private initiativer og konkrete indsatser på egne arealer. I har muligvis bemærket, at rådhusgrunden f.eks. er under forandring til det vildere.

Sølvmåger i Viborg Midtby

Mange borgere har henvendt sig i løbet af sommeren pga. store oplevede støjgener fra ynglende sølvmåger på tagene i midtbyen. Viborg Kommune har derfor taget initiativ til et møde med forvaltere af offentlige bygninger samt virksomhedsejere i Viborg Midtby. Mødet fandt sted 30. november. På mødet oplyste Viborg Kommune om mulighederne for regulering og forebyggelse – med assistance fra en vildtkonsulent fra Naturstyrelsen.

Kirsten Marie, Dansk Ornitologisk Forening, pointerer, at forebyggelse er meget vigtigt, og at det er svært at skelne arter af unge måger fra hinanden ved afskydning. Carina, Natur og Vand, svarede, at det blev pointeret på mødet at forebyggelse og fjernelse af reder var langt at foretrække frem for afskydning – samt at fjernelse af reder og æg samt evt. afskydning skal udføres af erfaren

jæger. Viborg Kommunes Park og Vejservice kan tilbyde ejendomsforvaltere denne assistance mod betaling.

Der vil blive afholdt et borgermøde d. 18. januar 2023 om sølvmåger i midtbyen. Læs mere og tilmeld jer her senest 15. januar kl. 12: [Råger, måger, skader, krager, duer og andrikker - Viborg Kommune](#)

5. *Oplæg: "Retningslinjer og input til opstilling af solcelleanlæg i det åbne land" ved Alberte Klavsen, medarbejder i Teknik og Miljø*

Se vedhæftede.

Oplægget tog udgangspunkt i den eksisterende retningslinje 13 for solenergianlæg, som var tilsendt med dagsordenen. Derudover indeholdt præsentationen eksempler på to forskellige planer i forhold til naturforbedrende tiltag for solcelleanlæg i Viborg Kommune.

Jens, Danmarks Naturfredningsforening bemærkede: Trådhegn er ikke en nødvendighed, og det er hverken en fryd for øjet eller vildtets frie bevægelighed. Lemvig Kommune har stillet krav i et projekt til firmaet om, at der ikke skal være hegn. Opsætning af hegn er typisk et forsikringssspørgsmål i forhold til ødelæggelser. Men Kommunen kan altså stille krav til virksomheder om, at der ikke skal være hegn – om virksomheden så vil løbe risikoen, er jo spørgsmålet. Kurt supplerer: Hvis der opsættes hegn, skal hegnsmasker være så store, så småvildt kan passere i bunden. Alberte svarer, at det er indtænkt i kommende projekter.

Tage, Danmarks Jægerforbund fortæller om, at ved projektet i Stoholm er firmaet gået meget tæt på skel, så beplantning ikke bliver optimal. Han opfordrer til at der laves flere rækker buske, flere arter. Alberte fortæller, at der er en udfordring i, at vi egentlig helst vil have hjemmehørende arter i forhold til naturværdien, men at vi samtidig gerne vil have noget stedsegrønt, der også skærmer udsynet til solcellerne i vinterhalvåret, men gran og andet stedsegrønt er ikke hjemmehørende.

Kirsten Marie, Dansk Ornitologisk Forening foreslår, at vi overvejer at lave yngleøer, hvis der anlægges søer indenfor områderne.

Jens, DN tilføjer, at det er vigtigt, at der stilles krav om, hvad arealet skal bruges til bagefter, så det kan blive natur. Alberte fortæller, at der landbrugspligten er national bestemt. Vi kan derfor ikke stille juridisk bindende kommunale krav om, at det skal være natur bagefter.

Kirsten Marie, DOF spørger ind til krav til afskaffelse af materialer og materialevalg. Alberte svarer, at der hidtil ikke er taget højde for det, men at det tages til efterretning, og er noget Kommunen fremadrettet vil kigge på i forhold til krav.

Jørgen Buch: Kan vi være sikre på, at anlægget pilles ned efter de er udtjent. Alberte svarer, at det skal der være afsat midler til fra start.

6. *Oplæg: "Synergimuligheder ved at inddrage solcellearealer i lavbunds/vådområdeprojekter" ved Erik Steen Kristensen, jordfordeler i Landbrugsstyrelsen*

Se vedhæftede.

Oplægget handlede om det økonomiske incitament for landmændene til at være i med i et VE-projekt kontra at indgå i et lavbundsprojekt. Det er svært at lave multifunktionel jordfordeling i vådområde og lavbundsprojekter, hvis ha-prisen er skruet helt i vejret pga. virksomhedernes tilbud om op til 300.000 kr. pr ha for VE-anlæg.

Det sætter krav til kommunal planlægning. Kunne man lave en fond, der fordelte pengene mere retfærdigt / ligeligt indenfor projektområderne og en planlægning, der samtidig sikrer, at VE-anlæg ikke lægges indenfor værdifulde landskaber, god natur m.m.?

7. Input og drøftelse: Frit fiskeri i offentlige vande, ved Jørgen Buch, Danmarks Sportsfiskerforbund

Jørgen redegjorde for, hvordan adgang til å og sø-fiskeri kan være vanskelig, og hvor svært det er at få nye unge fiskere i gang med sporten pga. færre fisk i åerne, manglen på let tilgængelige steder og manglende viden om, hvor man må fiske. På landsplan er reglerne sådan, at det i ferske vande (søer/å-strækninger) er lodsejer, der bestemmer, om der er frit fiskeri. Som udgangspunkt må man derfor ikke fiske i ferske vande, medmindre man har aftale med ejer, eller der er formidlet om, at man må.

Jørgen efterspørger en på mere positiv tilgang til frit fiskeri i offentlige vande – f.eks. ved bedre info om, hvor man må fiske - både digitalt og i felten og en koordineret indsats mellem offentlige og halvoffentlige (Naturstyrelsen, Kommunen, Energi Viborg). Lystfiskerne vil gerne hjælpe i processen; Husk fiskeri er interesse-mæssigt på størrelse med fodbold (og ca. 3 gg så udbredt som håndbold).

Jeppe Bo pointerer, at fiskeforeningerne selv også er for restriktive – f.eks. i forhold til administration af fiskeriet i Gudenåen.

Der er generel stor opbakning bordet rundt i Det Grønne Råd til, at der arbejdes med en indsats på området.

8. Invitation fra Foreningen til genoprettelse af Tastum Sø (ca. 5 min)

Størstedelen af projektområdet, hvor foreningen ønsker at lave naturgenopretning, ligger i Skive Kommune. Lodsejerne er ikke en del af foreningen. Det Grønne Råd i Skive har holdt møde med foreningen. Skive Vand har grundvandsinteresser derude. Skive by vil desuden blive mest eksponeret i forhold til det VE-anlæg, der er ansøgt om på lokationen. Vi afventer derfor Skive Kommunes tilbagemelding, inden vi bruger tid på sagen.

Det Grønne Råd i Viborg ønsker at afvente en evt. præsentation af foreningens projektforslag til Skive Kommune melder tilbage med deres planer for området. Carina melder snarest tilbage til foreningen med dette svar.

9. Drøftelse af planlægning af møderække 2023 (ca. 5 min)

Forslag til steder: Kjællinghøl – Jægerhytten, Jagtforeningen Stoholm

Forslag til emner: Landbrug, miljørelaterede emner, BNBO

Carina har indkaldt til møderække – klog af skade er mødelokaler alle booket 15 min før mødestart samt 15 min efter mødets afslutning 😊:

- Torsdag d. 23. februar kl. 15-17 på Agro Business Park, FN17 Business
- Torsdag d. 11. maj kl. 15-17 Jægerhytten, Hjermind Skov
- Torsdag d. 21. september kl. 10-17, fællestur med KMU (sted følger, men mødelokale M5 er foreløbigt booket 9.45-12.15)
- Onsdag d. 6. december kl. 14-16, stort mødelokale Revas, Kirkebækvej

10. Evt. (ca. 5 min.)

Intet.